

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarivs Martini Lvtheri in Ionam Prophetam

Luther, Martin

Haganoæ, [15]26

VD16 B 3890

Et fuit Ionas in uentre ceti tribus diebus, & tribus noctibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35968

IN IONAM

audiemus. Quemadmodum enim mare omnibus flu-
etibus Ionā submergere nititur, insuper cetus quoq;
iam deuoratum laborat absumere: sic conscientia
quoq; meram tempestatem diuinæ persentit iracun-
dia, uultq; prorsus perturbatā animam deglutiare or-
cus & æterna damnatio.

Et fuit Jonas in uentre ceti tribus
diebus, & tribus noctibus.

Horum, nisi fallor, dierum & noctium spatiū fuit
longissimum, quod unq; sub sole uidit Jonas. Quod
enim uehemēter longum sibi uisum sit tempus ita se-
denti & cōcluso in tenebris, admodum credibile est.
Opinor quoq; illū alternis quibusdam uicibus nūc ia-
cuisse, nunc stetisse, sed nec lunā nec solem aspexisse, *Quid pugnabat
aut ullam horā numerare potuisse. Atqui nec hoc sci-
erē potuit ubi locorū in ceto conclusus per mare uehe
retur. Quoties uero à pulmone, & iecinore duris iste-
bus pulsatus est. Quā prodigiosa eius fuit intra uisce-
ra & magnas costas habitatio? Vsq; adeo tamē in mor-
te captiuus detētus fuit, ut nō multū curae pīscis habue-
rit, sed citra intermissionē attente cogitarit in animo,
quando tandem eius uitæ finis instaret. O Deum im-
mortalem, quām prodigiosum hoc opus fuit? Quis
uero satis pro dignitate æstimare poterit, hominem*

F iiiij

COMMENTARIUS

tribus diebus & totidem noctibus solitarie sine luce
sine cibo, in medio maris, à pisce absorptum uixisse,
& iterum in lucem uenisse saluum & reducem? Hæc
equidem merito mirabilis, & prodigiorum plena di-
ci potest nauigatio. Quis uero ei rei facile fidem ha-
beret, ac nō potius anile nugamentum aut puerilem
fabulam esse putaret, si non literarū sacrarum autoritatis
hoc affirmaret, nosq; ad credendum cōpelleret?

Nihil uero aliud hoc factio Deus testatum facere
uoluit, quām ut indicaret, quām potēs ipse adeo so-
lus, & mortis & omnium rerum esset Dominus, &
quām sine negocio nobis opitulari possit eius omnipot-
entia in rebus etiā deploratissimis, id quod nobis cre-
ditu est difficillimum. Nusq; enim non præsto est, in
morte, in inferno, in medio inimicorum nostrorum.
Quin etiam cor illorum in manu eius captiuum est,
ita ut nihil in nos moliri citra eius uoluntatem queat.
Ipse enim omnium rerum autor est, & opifex, & o-
mnia in manu illius sita sunt, quæ suo arbitrio regit,
ia in mēsura, & temperat, ut non aliter atq; ille decreuerit cuncta
numero, & pon fieri atq; prouenire possint. Cæterum hæc omnia no-
stræ fidei confirmandæ gratia scripta sunt, atq; adeo
nostræ cauſa ita mirabilē suæ omnipotentiae testimoni-
ationem nobis exhibuit, ut in illum cōfidamus credan-
musq; siue in morte uersemur, seu in manibus inimi-

Deus ubique
est.

Sap̄. 11.

co

IN IONAM

corum nostrorum simus constituti. Quippe sui gratia nihil necesse erat hæc aut scribi, aut agi, sed neque Ionas opus habebat, ut hæc ad posteritatē editis monumentis transmutterentur. Et quanquam per uniuersum mundum Dei omnipotētia haud dubijs argumen Fides res atra tis est cognita, omnibusq; uidetur haud quaq; magni momenti negocium esse hæc audita aut lecta credere, experimento tamen potissimum discimus, quam res non sit vulgaris ista credere constanter & firmiter. Quanquam pauci ex animo ac uere ista credant, ut his de omnipotētia uerbis persuasi, uitam & corporis exponant periculis, perq; mortem & peccata, facto periculo, certo perdiscant hæc esse uerissima, quæ prius audita crediderunt. Atq; huius quidem experientiae probatio, uiris quoq; magna uita sanctimonia probatis, dura atq; acerba portatu est. Res tamen consolationis plena est, taliumq; exemplorum cognitione utilissima, sicut gloriatur Prophe ta in Psalterio.

Nunc cum de Ionæ salute actum esse putat homines sibi mundoq; mortui, ut nulla uitæ spes remanserit. Siquidem ij qui in nauis erant, non aliam de eo habebant opinionem, quam quod in fluctibus submersus perierit, dum precantur Deum, ne et ipsos propter Ionæ anima absumat exitio, aut sanguinem in-

COMMENTARIUS

nocentem illis imputet. Quibus equidem uerbis plā
nē non negant, se Ionam nusquam uidere aut nosse
quām in morte, dum inuiti quoq; diuinæ uolūtati co-
gebantur obsequi, in hoc, quod ē nauī Ionā suo ipsius
iussu deturbauerint. In hac inquā opinione, cū omnes
essent, primum fructus & uita mortis Ionæ erumpit.
In ipsa enī morte saluus & incolumis potenter ser-
uatur, sed & ij, quæ cōmuni cum eo nauigatione usi
fuerant, ē mortis periculo, & ab incredulitate & pec-
catis liberati ad ueram Dei cognitionem perducuntur,
iustitiam & uerum Dei cultum amplexi, tanta hu-
litate & timore, ut ibi quoq; peccatum subesse me-
tuerent, ubi præter obsequium, quo Deo obtem-
rabant, nihil aderat. Quandoquidem Ionam liben-
ter concessa uita seruassent, uehementer formidato
eundem præcipitare in pelagus. Etsi uiderant ren-
aliter fieri non posse, eamq; esse Dei uoluntatem, &
decretum. Quām uero piam & christianam habue-
rint hīj homines conscientiam, sedata iam tempestate,
qui prius homicidium fortasse duxissent pro ludibrio,
aut Deo minus fuisse obsequibiles, nunc uero om-
nium Deorum obliti, quos prius inuocare solebant,
Domino hostias pacificas immolant & uota nunc
pant. Et harum rerum omnīū unius Ionæ mors cau-
sā fuit. Tantam in omnibus de se exhibere debet scripsit
Dei

IN IONAM

Dei utilitatem & commodum, ut nihil in eo sit quod
non alijs commodum, & utilitatem adserat. Quid
sit timere Deum supra dictum est, uidelicet Deum ^{timor dm. ca.}
colere. Verus enim & genuinus Dei cultus est, Deū
metuere & honorare, ita quoq; hi Deum coluerunt,
hoc est servi Dei per timorem facti sunt.

C A P V T

S E C V N D V M.

Et orauit Ionas ad Dominū Deū ^{Hymnus}
suum, de uentre ceti, & dixit. ^{Ione.}

Hoc non ita intelligendū est, Ionam ore suo tam ex
ordine hæc uerba protulisse, quippe cui longe peius
erat in tam crudeli morte detento, quam ut liciisset
tam concinnam cantilenā per otium excogitare. Sed
ostendit per hoc, quē tunc obtinuerit animum, quasq;
in corde suo cogitationes uolutauerit, dum cū morte
commuissus tale certamē suscepserat. Quemadmodum
enim à me dictum est prius, Ionæ animus spectandus
est, priusquam ē tantis difficultatibus eripitur, &
adhuc in media morte uersatur, & prorsus pro de-
plorato cadauere habendus est. Nihil enim quicquam
certi de sua redemptione nouerat, nec aliter unquam
apud animum suū cogitauit, quam moriendum sibi